

ЯРЕМЧУК Дмитро Іванович,
*курсант, факультету забезпечення
державної безпеки Київського інституту
Національної гвардії України, солдат*

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ, ЯК СУБ'ЄКТУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Сучасна безпекова ситуація в Україні вимагає посиленого вдосконалення та розвитку Національної Гвардії як ключового суб'єкта сектору безпеки та оборони. Тенденції загострення наявних та поява нових типів загроз вимагають від Національної гвардії України спрямовувати зусилля на забезпечення подальшого розвитку професійності, мобільності, збільшення швидкості реагування на будь-які зміни безпекового середовища. Процеси розвитку спрямовані на ефективне та дієве забезпечення громадської, державної та воєнної безпеки, успішну взаємодію з іншими складовими сил безпеки і оборони.

Національна гвардія України (НГУ) формувалася фактично в бойових умовах. Базою для формування НГУ стали Внутрішні війська, і на сьогодні гвардія залишається наймолодшим військовим формуванням в Україні. Важливо взяти до уваги, що, у порівнянні з Внутрішніми військами, на НГУ було покладено й цілком нові функції. У зв'язку з відносно новими дане військове формування потребує низки організаційно-правових змін

Основні аспекти розвитку Національної гвардії визначає концепція розвитку сектору безпеки і оборони України. Метою Концепції є визначення шляхів формування національних безпекових та оборонних спроможностей, що дадуть змогу відновити територіальну цілісність України у межах міжнародно визнаного державного кордону України, гарантувати мирне майбутнє України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави, а також забезпечать створення національної системи реагування на кризові ситуації, своєчасне виявлення, запобігання та нейтралізацію зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці, гарантування особистої безпеки, конституційних прав і свобод людини і громадянина, забезпечення кібербезпеки, оперативне спільне реагування на кризові та надзвичайні ситуації.[1]. Національна Гвардія України повинна ефективно співпрацювати з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони, такими як Збройні Сили та правоохоронні органи. Це вимагає розробки механізмів координації та взаємодії, а також обміну інформацією та ресурсами. Національна Гвардія України відіграє важливу роль у забезпеченні національної безпеки і громадського порядку. Її взаємодія з іншими органами та підрозділами є вирішальною для успішного виконання завдань і забезпечення стабільності в Україні.

Так у процесі управління взаємодії з поліцією є:

1) за дорученням керівництва МВС у межах компетенції бере участь у формуванні і реалізації державної політики у сфері діяльності НГУ;

2) за дорученням Міністра в межах компетенції здійснює цивільний контроль відповідно до законодавства України;

3) у межах компетенції забезпечує підготовку пропозицій щодо вдосконалення законодавства, розроблення, опрацювання проєктів нормативно-правових актів, що стосуються діяльності НГУ, унесення змін і доповнень до них та подання їх на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

4) забезпечує за дорученням Міністра контроль за станом виконання НГУ покладених на неї завдань і функцій, аналіз причин та умов, що сприяють виникненню недоліків у діяльності НГУ, та розробляє пропозиції керівництву МВС щодо підвищення ефективності службової діяльності НГУ.[2]

Також слід відзначити, що Національна Гвардія спрямована на забезпечення безпеки громадян та виконання завдань національного захисту. В цьому контексті, співпраця з іншими правоохоронними органами, такими як Національна Поліція та Служба безпеки України, є критичною для обміну інформацією, координації дій та спільної боротьби зі злочинністю та терористичними загрозами.

Подальшою перспективою є розвиток взаємодії між Національною Гвардією та Збройними Силами України. Гвардія може брати участь у миротворчих місіях та підтримувати Збройні Сили в разі загрози зовнішньої агресії. Ця співпраця допомагатиме зміцнити обороноздатність країни та забезпечити відповідь на можливі загрози. Також, важливою перспективою є співпраця у сфері кризового реагування та гуманітарної допомоги. Національна Гвардія може відігравати ключову роль у наданні допомоги природним катастрофам та надзвичайним ситуаціям. Це вимагає здатності до швидкого реагування та спільних планів дій з іншими службами.

У взаємодії зі Збройними Силами України Національна гвардія України бере участь у відсічі збройної агресії проти України та припиненні збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій. Відповідно до євроатлантичного курсу зовнішньої політики нашої держави постійно проводиться робота щодо зміцнення позицій Національної гвардії України на міжнародній арені. [3]

Одним із перспективних напрямів міжнародної діяльності НГУ є співробітництво з аналогічними військовими формуваннями іноземних держав та закордонними правоохоронними структурами. Враховуючи складність та тривалість зазначених процесів, доречно визначитися з пріоритетами у цьому напрямі, які, на нашу думку, повинні включати: 1) вступ до різних безпекових європейських та євроатлантичних структур та організацій (таких як Асоціація ФІЕР, НАТО); 2) участь у проєктах військово-правоохоронного спрямування; 3) проведення спільних військових навчань із представниками іноземного сектору безпеки та оборони («Fearless Guardian 2015», «Rapid Trident–2016» та ін.); 4) створення нової системи навчання особового складу НГУ відповідно до стандартів НАТО тощо.[4]

З огляду на активну діяльність Національної гвардії України можна зробити висновок, що міжнародне співробітництво – це всебічна, багатоаспектна

та законна діяльність, яка здійснюється спеціально створеними органами, управліннями, відділеннями, військовослужбовцями та посадовими особами, що функціонують у складі Національної гвардії України у межах власних компетенцій. Міжнародне співробітництво здійснюється шляхом укладенням договорів, проведенням міжнародних програм адаптації стандартів військової підготовки. Різновидом діяльності Національної гвардії України щодо здійснення міжнародного співробітництва є проведення семінарів, «круглих столів», двосторонніх зустрічей, спільних навчань.

Отже, можна узагальнити Національна Гвардія України має важливе значення для забезпечення національної безпеки та оборони. Розвиток цього суб'єкта сектору безпеки та оборони вимагає системних заходів, особливо з організаційно-правового погляду. Створення чіткої правової бази, удосконалення системи управління, підвищення професійної підготовки та розвиток кадрового потенціалу, а також підтримка взаємодії з іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони є невід'ємною частиною стратегії розвитку Національної Гвардії України.

Список використаних джерел

1. Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>
2. Управління взаємодії поліції з Національною гвардією України URL: <https://mvs.gov.ua/struktura/upravlinnya-vzajemodiyi-z-nacionalnoyu-gvardijeyu-ukrayini>
3. Кривенко О.В. «Напрямки вдосконалення адміністративно-правового забезпечення службово бойової діяльності Національної гвардії України.
4. Колюшева О.С. «Напрями міжнародного співробітництва національної гвардії України»